

Извод из рецензије проф. др Људмиле Поповић

Уџбеник Милене Ивановић *Вивчаємо українську мову. Савремени украјински језик 1 и 2. Основе граматике са практикумом* представља плод вишегодишњег искуства у раду са студентима-филолозима који изучавају украјински језик на почетном нивоу у српској говорној средини. Уџбеник је конципиран у складу са модерним курикуларним принципима и захтевима практичне наставе и апробиран је у настави украјинског језика на Филолошком факултету у Београду.

Циљ уџбеника јесте упознавање студената са основама обличке морфологије, из чега проистиче његова тематска и методичка концепција. Основна пажња је усредсређена на два морфолошко-синтаксичка поља – падежну парадигму и темпорални систем. Притом се наведена поља укрштају, а практичне вежбе кроз које студенти треба да савладају понуђено градиво одсликавају комуникативни приступ учењу страног језика. Комуникативна стратегија се препознаје у конципирању бројних дијалога чија је функција усвајање говорних формула које су уобичајене у свакодневној конверзацији на савременом украјинском језику. Истовремено уџбеник нуди основну информацију културолошке природе, те се у њему могу наћи подаци који представљају базни прецедентни регистар који је заснован на заједничком социјалном, културном или језичком предзнању носилаца украјинског језика (пословице, поједине реалије, имена познатих личности украјинске историје и културе, географски називи, значајни датуми и сл.).

С обзиром на успело концептуално решење, као и квалитетне методичке поступке којима обилује рецензирани уџбеник, он свакако представља сјајан извор основне информације о граматици украјинског језика чији је циљ практична примена те информације путем репродуктивне и активне употребе језика. Уџбеник је модерно конципиран у духу функционално-граматичког приступа језику, ослања се на структуралистичка теоријска сазнања из области морфологије и синтаксе украјинског језика која су имплицитно заступљена али се огледају како у успелој структури тако и у садржини тематских јединица. Рецензирани уџбеник је контрастивно конципиран, те може послужити и као модел за израду сличних уџбеника за учење других словенских језика у српској говорној средини.

Извод из рецензије доц. др Јелене Гинић

Уџбеник *ВИВЧАЄМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ. Савремени украјински језик 1 и 2. Основе граматике с практикумом* намењен је студентима Филолошког факултета Универзитета у Београду, који почињу да уче украјински језик. Дати уџбеник може се користити и на другим филолошким и филозофским факултетима на којима постоји настава украјинског језика као страног. Циљ овог уџбеника јесте, како аутор истиче у предговору, овладавање предлошко-падежним системом украјинског језика и системом глаголских времена.

Грамматика је у оквиру лекција презентована у најбољем духу *педагошке граматике*: граматичка објашњења сведена су на минимум, представљена табеларно, с напоменама у вези с изузецима. Сама објашњења заузимају мањи део лекције, највише једну до једне и по стране, док је већи део лекције посвећен вежбама за усвајање конкретног облика. Све време се *води рачуна о матерњем језику ученика*. Морфолошке чињенице се увек контрастирају са српским језиком, *користи се позитиван трансфер* и указује се (с циљем предупредивања грешке) на могућу *интерференцију*. Табеларни приказ парадигми презентованих падешких облика именских речи и глаголских времена увећава практичну вредност уџбеника.

Напоменули бисмо да је грамматика доминантно *представљена на синтаксичкој основи*, односно, комплетно се даје кроз синтаксичке моделе који су фреквентни у говорном језику у свим вежбама. Аутор брижљиво поштује и *принцип једне тешкоће*: нов граматички материјал се усваја на познатом лексичком материјалу. Тек пошто се обезбеди усвајање конкретне граматичке јединице, лексички минимум се шири новим јединицама.

Уџбеник *ВИВЧАЄМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ. Савремени украјински језик 1 и 2. Основе граматике с практикумом* доц. др Милене Ивановић задовољава све важне елементе усвајања морфологије страног сродног језика (вођење рачуна о матерњем језику ученика, принцип једне тешкоће, принцип етапног формирања знања, навика и умења, принцип презентације граматике на синтаксичкој основи...). Систематичан, разноврстан, практично усмерен, с огромним бројем вежби различитог типа, од формалних, преко вежби супституције до комуникативно усмерених вежби говорне и писане продукције, уџбеник испуњава све критеријуме конструкције савременог високошколског уџбеника намењеног усвајању граматике сродног страног језика.